„Ce este toleranța? Atributul umanității”. **(Voltaire)**

Dreptul

ISSN 1857-3185

VINERI

12 august

2011

Anul X

nr. 30 (385)

8 pagini – 3 lei

Săptămînal juridic

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

Apropierea Moldovei de UE: Perspective și provocări pag. 3

Rezultatele preliminare ale operațiunii specializate „Grija” pag. 4

Aspecte legale referitoare la activitatea de voluntariat pag. 6

Delegația Republicii Moldova, a participat la Forumul „e-World Forum 2011”

Delegația Republicii Moldova, condusă de secretarul general al Guvernului, Victor Bodiu, a participat la Forumul „e-World Forum 2011” care a avut loc la Delhi, India.

Evenimentul face parte din vizita de studiu a delegației guvernamentale a Republicii Moldova în India, efectuate cu scopul de a studia experiența acestei țări în domeniul e-guvernării.

Forumul „e-World 2011” a fost organizat de Guvernul Indiei în parteneriat cu sectorul privat, în cadrul acestuia fiind prezentate cele mai inovative proiecte de e-guvernare implementate de Guvernul Indiei atît la nivel federal, cît și cel al provinciilor. India este avansată în domeniul implementării parteneriatului public-privat pentru transformarea sectorului public prin aplicarea tehnologiilor performante.

De menționat că „e-World Forum 2011” a reunit specialiști în domeniul TIC din diferite țări ale lumii, inclusiv oficiali guvernamentali, reprezentanți ai companiilor, lideri mondiali în domeniu. Reuniunea a avut două subiecte-cheie: e-guvernare (diverse inițiative de guvernare electronică, preluate și implementate de mai multe țări din lume) și e-sănătate (prezentări privind tehnologiile moderne de informare și comunicare, implementate în sistemele de asistență medicală prin transformarea administrației de sănătate, furnizarea de servicii de îngrijire și de management în domeniul respectiv).

Forumul a constituit un cadru perfect pentru stabilirea relațiilor dintre instituțiile importante în domeniul aplicării tehnologiilor performante în procesele de administrare a serviciilor publice, schimbul de experiență, precum și construirea de noi parteneriate. Totodată, forumul a oferit o platformă pentru impulsionarea procesului de implementare a e-guvernării la nivel global.

Delegația Republicii Moldova a avut mai multe întîlniri bilaterale cu participanții forumului, iar în cadrul unui atelier special dedicat Republicii Moldova, a prezentat proiectele prioritare de pe agenda de e-guvernare a țării noastre. Atelierul în cauză a servit drept prilej pentru prezentarea obiectivelor Republicii Moldova în domeniul e-guvernării, dar și pentru examinarea oportunităților de colaborare cu partenerii din India în acest sens. Prezentările au trezit un interes mare atît din partea reprezentanților autorităților, cît și a companiilor private.

Parte integrantă a Forumului e-World a fost și o expoziție de două zile care a atras mai mult de 1000 de companii expozante și a oferit cele mai bune evoluții și progrese înregistrate în dezvoltarea tehnologiilor informației și comunicațiilor din întreaga lume.

Tot în cadrul „e-World Forum 2011”, au fost decernate premii speciale pentru inițiativele distinse la nivel mondial în domeniul TIC și anume pentru inovații TIC în domeniile guvernare, sănătate, promovarea Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului, eradicarea sărăciei, promovarea egalității de gen și emanciparea femeilor etc.

Vizita de lucru a viceministrului Andrei Popov la Moscova

Recent, la Moscova, au avut loc consultările între Ministerele de Externe ale Republicii Moldova și Federației Ruse la nivel de viceminiștri, delegațiile fiind conduse de către Andrei Popov și Grigori Karasin. Agenda discuțiilor a inclus o serie de subiecte ce țin de cooperarea moldo-rusă în domeniile politic, economic, umanitar, precum și problematica transnistreană.

Părțile au constatat cu satisfacție activizarea în ultima perioadă de timp a contactelor între diverse ministere de profil ale ambelor state. În vederea menținerii acestei dinamici pozitive, conducătorii delegațiilor au examinat posibilitatea organizării unor vizite reciproce în a doua jumătate a anului curent.

Abordînd procesul de reglementare a conflictului transnistrean, cei doi viceminiștri au confirmat necesitatea reluării neîntîrziate a negocierilor oficiale în formatul 5+2, în cadrul apropiatei reuniuni de la Moscova. A fost efectuat un schimb de opinii pe marginea situației actuale și perspectivelor procesului de reglementare. Viceministrul A. Popov a avut o întîlnire și cu reprezentantul Rusiei în procesul de negocieri, ambasadorul S. Gubarev.

Flash

Drumarii se opun constituirii Fondului Rutier municipal suplimentar

Federaţia Sindicatelor Transportatorilor şi Drumarilor din Republica Moldova (FSTD) şi Uniunea Transportatorilor şi Drumarilor (UTD) îşi exprimă dezacordul în legătură cu intenţia autorităţilor municipale de a constitui un nou Fond Rutier municipal, care se va forma în baza impozitelor suplimentare acumulate de la automobilişti. Nemulţumirea drumarilor a fost făcută publică într-o declaraţie comună, semnată de aceste două organizaţii.

Boris Rojnevschi, preşedintele FSTD, consideră că banii pentru deservirea şi întreţinerea reţelelor rutiere municipale pot fi acumulaţi pe alte căi, mai ales prin reducerea ponderii economiei informale, care constituie circa 50% din economia naţională. „Anual, în rezultatul activităţii transportului ilicit de călători, circa 200 milioane lei trec pe lîngă bugetul de stat. Sursele respective, precum şi alte surse din ramurile economiei naţionale, ce rămîn în afara evidenţei organelor fiscale, ar trebui să constituie şi să completeze Fondul Rutier Naţional, din care se asigură şi necesităţile financiare ale municipiului Chişinău”.

Potrivit semnatarilor declaraţiei, nu este corect ca operatorii de transport din municipiul Chişinău să fie impozitaţi dublu sau triplu, iar salariaţii angajaţi legitim în cîmpul muncii nu pot nicidecum să asigure, prin defalcări de impozite, soluţionarea tuturor problemelor de ordin social şi economic. În acest context, drumarii cer autorităţilor municipale, dar şi celor centrale să întreprindă măsuri concrete în scopul combaterii fenomenului economiei tenebre din ramurile economiei naţionale şi să asigure defalcări către buget din partea tuturor agenţilor economici, în conformitate cu prevederile legislaţiei în vigoare. „Combaterea economiei tenebre constituie o datorie a statului, care, în consecinţă, ar soluţiona nu doar problemele de reparaţie şi întreţinere a reţelelor rutiere, dar ar contribui la o stabilitate economică şi la o viaţă decentă pentru toată societatea”, au menţionat drumarii în declaraţie.

În RM durata medie a vieţii este de 71,3 ani

Moldova se situează pe locul 134 printre 222 de ţări ale lumii cu durata medie a vieţii de 71,3 ani, transmite mass-media locală.

În acest rating România ocupă locul 109, iar Bulgaria - 114. Rusia se află pe 162, Ucraina - pe 150, Belarus - pe locul 139.

În capul listei este Monaco (89,7 ani), urmează fosta colonie portugheză Macao (84,4 ani), San Marino (83 de ani), Andorra (82,4 ani) şi Japonia (82,2 ani).

Printre primele zece se înscriu de asemenea Hong Kong, Australia şi Italia. În subsolul ratingului se află Afganistanul cu durata vieţii de 45 de ani şi Angola, ai căror locuitori trăiesc în medie doar 38 de ani.

Curţile blocurilor din Chişinău vor avea o altă faţă

Curţile blocurilor din Capitală vor avea, în scurt timp, o altă înfăţişare. Cel puţin asta promite primarul Chişinăului, Dorin Chirtoacă, printr-un proiect iniţiat împreună cu locuitorii oraşului.

În cadrul şedinţei municipale recente, pretorii fiecărui sector au prezentat un şir de adrese unde chişinăuienii au venit cu idei de îmbunătăţire a aspectului curţilor blocurilor în care locuiesc. „Am selectat mai multe blocuri din fiecare sector al Capitalei. Acţiunile vor fi efectuate cu implicarea locatarilor”, a punctat Chirtoacă.

Astfel, la Buiucani va fi amenajată curtea blocului din bdul Alba Iulia 202, la Botanica au fost selectate trei adrese: Burebista şi Independenţei 9/1 şi 9/2 şi Hristo Botev 19/7, în sectorul Centru - Ismail 84, la Ciocana - Petru Zadnipru 16 şi Alecu Russo 55, iar la Rîşcani - bulevardul Moscovei 16, Ceucari 8 şi 10.

Amenajarea presupune crearea locurilor de parcare, refacerea carosabilului şi a căilor de acces, schimbarea iluminatului public, reînnoirea containerelor de gunoi menajer, amenajarea spaţiilor verzi şi a locurilor de joacă pentru copii.

Cursă de alergat pentru copiii abandonaţi

Pe data de 20 august, la ora 17.30 un grup de tineri şi reprezentanţi ai societăţii civile din Moldova vor alerga 7 kilometri pentru a atrage atenţia autorităţilor, dar şi a societăţii asupra problemei migraţiei.

Ajunşi la destinaţia finală, participanţii vor organiza un mic tîrg, în cadrul căruia mai multe ONG-uri vor prezenta ofertele ce au ca scop ajutarea migranţilor care vor să revină în ţară. La finalul programului, atît vizitatorii, cît şi participanţii vor privi un film în aer liber despre problema migraţiei. Potrivit datelor publicate de Ministerul Educaţiei, în Moldova sînt peste 150 de mii de copii care au un părinte sau ambii plecaţi în străinătate.

Cursa de alergare se va desfăşura pe o bandă de circulaţie specială pe traseul Aeroportul Internaţional Chişinău - Grădina Botanică. Startul se va da la Aeroportul Internaţional Chişinău. Primii 5 ce vor trece linia de final vor fi premiaţi.

Potrivit organizatorilor evenimentului, cei care se vor înregistra pînă pe 12 august se vor alege cu un tricou gratis.

Valeriu Zubco: Statul nu are nevoie de o Procuratură puternică

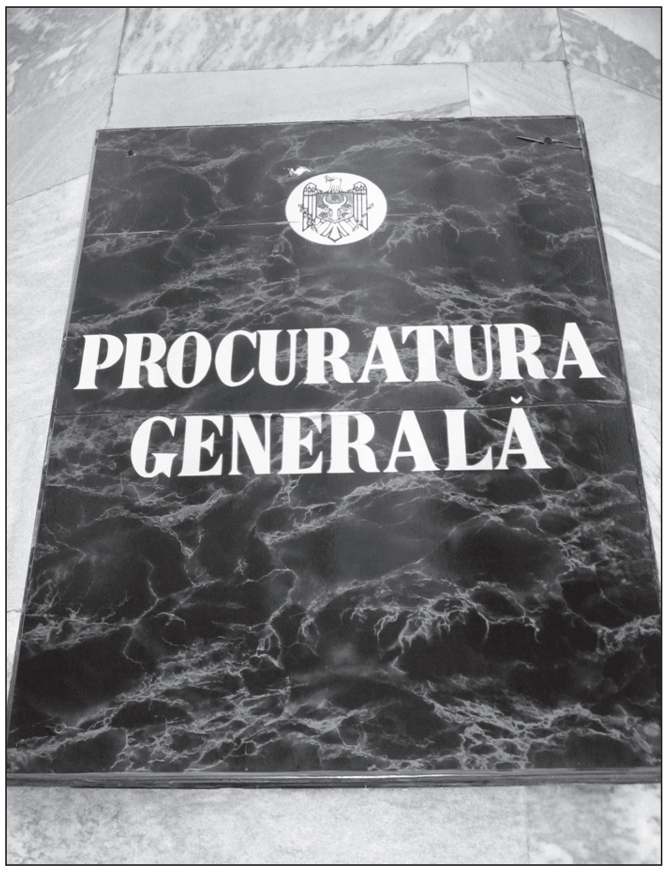
Statul nu are nevoie de o Procuratură puternică. De această părere este Procurorul General al R. Moldova, Valeriu Zubco.

Într-un interviu acordat unei agenţii de presă, el a menţionat că a ajuns la această concluzie după ce a analizat gradul de finanţare a Procuraturii R. Moldova în comparaţie cu alte instituţii ale statului.

„Din anul 1994 şi pînă în prezent în Procuratură practic nu s-a investit. Dacă s-ar investi, atunci ar exista o Procuratură puternică, iar în cadrul activităţii instituţiilor statului s-ar descoperi foarte multe nelegiuiri. Bineînţeles că de acest lucru nu este nimeni interesat”, a spus Procurorul General.

Potrivit lui, dotarea tehnică a Procuraturii RM este mai joasă decît a colegilor din Capul Verde şi Insulele Solomon.

„Una dintre cele mai mari probleme cu care s-a confruntat în toţi aceşti ani Procuratura R. Moldova este lipsa surselor financiare. Bugetul Procuraturii în anul curent este de doar 85,565 mln lei pentru 1136 de angajaţi, fiind mult mai mic în comparaţie cu bugetele altor instituţii ale statului. Banii sînt alocaţi doar pentru salarii şi activitatea organizatorică a Procuraturii (transport, lucrări interne de reparaţie curentă a încăperilor, reparaţia unităţilor de transport). Nu avem bani pentru achitarea serviciilor de traducere a materialelor procesuale în cazul în care cetăţeanul nu cunoaşte limba oficială, nemaivorbind de bani pentru dotarea tehnică a procurorilor”, a spus el.

Valeriu Zubco susţine că, deşi în rezultatul şedinţei Consiliului Suprem de Securitate pe marginea cazurilor de omor în serie care au avut loc la Durleşti şi Ialoveni, a venit cu propunerea creării în cadrul Secţiei exercitare a urmăririi penale pe cauze excepţionale a Procuraturii Generale a unui grup specializat de procurori în investigarea omorurilor cu rezonanţă socială sporită, Ministerul Finanţelor a refuzat acordarea unui suport financiar pentru dotarea tehnică a acestui grup.

„Motivul principal a fost, ca de obicei, lipsa surselor financiare, deşi suma cerută nu era atît de mare - 872 360 lei. Banii erau solicitaţi doar pentru dotarea tehnică a grupului specializat, deoarece fără acest suport logistic este complicat de a obţine rezultate. Cel mai important este că de la noi se cere foarte mult, dar nu avem o susţinere efectivă din partea autorităţilor statului. Cu atît mai mult, cu cît a devenit deja o tradiţie – în toate problemele care există în ţară de vină este Procuratura”, a spus V. Zubco.

Referindu-se la procesul de realizare a reformei în cadrul Procuraturii, Valeriu Zubco, a menţionat că procesul este unul destul de anevoios.

„Ca de obicei procesul este tergiversat din cauza banilor. Orice reformă, însă, cu atît mai mult în domeniul organelor de drept, presupune cheltuieli enorme. Trebuie să ne asumăm această responsabilitate şi aceste cheltuieli, dacă dorim rezultate”, a spus el.

Riscuri de corupţie ascunse în proiectul Legii privind prevenirea şi combaterea crimei organizate

În Parlament a fost înregistrat proiectul Legii cu privire la prevenirea şi combaterea crimei organizate – o iniţiativă legislativă a Guvernului.

Documentul propune stabilirea unui cadru juridic adecvat în domeniul prevenirii şi combaterii criminalităţii organizate la nivel naţional şi internaţional. Acesta presupune asigurarea protecţiei persoanei, societăţii şi statului, dar şi a proprietăţii de acţiunile ilegale ale grupurilor şi organizaţiilor criminale. Proiectul legii a fost supus expertizei coruptibilităţii de către Centrul de Analiză şi Prevenire a Corupţiei (CAPC), în raportul de expertiză menţionîndu-se că proiectul este unul necesar pentru R. Moldova, dar este afectat de elemente de coruptibilitate şi urmează a fi supus unei examinări suplimentare substanţiale. În varianta prezentată acest proiect de lege, nu va reuşi să contribuie într-un mod clar şi eficient la prevenirea şi combaterea criminalităţii organizate.

Autor nemijlocit al proiectului legii este MAI.

Raportul de expertiză a constatat următoarele deficienţe: lipsa unei fundamentări economico-financiare a proiectului pentru a estima, dacă vor fi sau nu cheltuieli în procesul realizării prevederilor legii; exigenţele de tehnică legislativă nu au fost respectate, fiind necesară revizuirea în totalitate a proiectului de lege; proiectul conţine multe lacune, omisiuni, norme şi prevederi generale, fără detalierea acţiunilor, competenţelor, procedurilor ce ţin de prevenirea şi combaterea criminalităţii organizate.

Reieşind din faptul că proiectul Legii privind prevenirea şi combaterea crimei organizate nu este susceptibil de a fi îmbunătăţit şi luînd în consideraţie problemele şi riscurile pe care le va genera, CAPC a propus ca proiectul să fie remis autorului pentru revizuire substanţială atît conceptuală, cît şi redacţională.

Surpriză neplăcută pentru cei care intră în Moldova

De la începutul lunii august frontiera de stat a fost traversată de peste jumătate de milion de persoane. Fluxul de oameni este în creştere spun oficialii din cadrul Serviciului Vamal. Totodată, autorităţile au pregătit o surpriză neplăcută pentru cei care intră în Moldova, şi anume, aceştia vor fi nevoiţi să îndeplinească o declaraţie vamală la intrare în ţară.

Noul document cerut la intrare în ţară a intrat în vigoare începînd cu 4 august printr-un ordin intern. Documentul care urmează a fi completat la vamă este cel puţin straniu. Astfel, după verificarea paşapoartelor, semnatarul urmează să înscrie în declaraţie cetăţenia, ţara din care vine şi ţara în care merge. De neexplicat rămîne însă faptul de ce, moldovenii cu cetăţenie sînt obligaţi să îndeplinească un astfel de formular şi să-l păstreze pe toată perioada şederii în ţară. Şi mai neînţeleasă pare rubrica unde cetăţenii Republicii Moldova trebuie să anunţe care este scopul vizitei lor în Moldova. Formularul se pare are ani buni de cînd nu a fost reactualizat, deoarece în rubrica unde urmează a fi înscrisă valuta pe care o posedă semnatarul, se propune să se înscrie mărcile germane sau francii francezi, însă nici vorbă de euro, care a înlocuit valutele naţionale enumerate încă în 2002. S-a spus că această procedură a fost introdusă pentru a combate traficul ilicit de persoane. Mai mult, oficialii din cadrul Serviciului Grăniceri au anunţat că procedura a fost iniţiată de alte instituţii, în special Ministerul Transporturilor pentru a ţine cont de traficul de persoane. La rîndul său, viceministrul Transporturilor, Valeriu Ciubuc, declară că instituţia pe care o reprezintă nu are nici o atribuţie vizavi de această procedură.

Noua procedură a reţinut 50 de pasageri ai unui autocar mai mult de o oră, chiar în situaţia cînd acesta era singurul mijloc de transport care trecea la acea oră prin vamă. Astfel, cei care au fost nevoiţi să treacă de această procedură pot doar să spere că autorităţile vor explica în scurt timp utilitatea ei.

Apropierea Moldovei de UE: Perspective şi provocări

Apropierea Moldovei de Uniunea Europeană a devenit un subiect frecvent pe ordinea de zi a actualei guvernări. Dar la fel de frecvent este discutată această temă şi de către ţările membre ale UE. Trebuie să recunoaştem, însă, că nu toate puterile lumii, inclusiv state europene, sînt încîntate de o asemenea perspectivă. La moment, Uniunea Europeană trece, metaforic vorbind, printr-o criză a propriei identităţi.

Chiar dacă şi în Moldova nu toate puterile politice îşi doresc o apropiere de UE, iar o parte considerabilă a populaţiei optează, mai degrabă, pentru o îmbunătăţire a relaţiilor cu Rusia, adevăratele provocări pentru apropierea ţării noastre de UE sînt, de fapt, de ordin extern, şi nu de ordin intern. De această părere este expertul asociat al IDIS „Viitorul", Octavian Rusu.

Potrivit politologului, extinderea viziunii pesimiste privind proiectul UE în cadrul Uniunii Europene propriu-zise reprezintă o constrîngere serioasă în procesul menţionat mai sus. Totodată, contextul geopolitic european pare să favorizeze soluţionarea conflictului transnistrean, dar cu preţul unui potenţial prejudiciu pentru apropierea de UE.

În opinia expertului, dacă Moscova şi Berlin-ul vor cădea de acord asupra unei formule de compromis în problema conflictului transnistrean, cum ar fi federalizarea, Republica Moldova va fi pusă faţă în faţă cu o dilemă deloc uşoară.

„Prima perspectivă este de a acorda prioritate căii europene prin modernizare şi democratizare, în speranţa soluţionării conflictului transnistrean undeva în viitor, cînd malul drept va deveni atractiv pentru malul stîng. Cea de-a doua este de a profita de contextul geopolitic actual şi de a păşi în urmă în demersul proeuropean, încercînd mai întîi să reintegreze ţara", explică Octavian Rusu.

Politologul consideră că prima opţiune pare a fi mai populară pentru locuitorii de pe malul drept la Nistrului. Totuşi, el sugerează autorităţilor să nu se grăbească să adopte o strategie anume înainte de a se consulta cu populaţia.

Un lucru, însă, este cert: conflictul în jurul zonei transnistrene favorizează o atenţie sporită acordată Republicii Moldova. „Acesta este unicul conflict îngheţat în zona post-sovietică, care vizează direct UE. Iar UE nu are nici un interes într-un al doilea Kaliningrad la hotarele sale şi nici un interes de a permite stabilirea unei alte baze militare ruseşti în regiune", subliniază Octavian Rusu.

Potrivit sursei citate, faptul că perspectiva europeană a Republicii Moldova depinde şi de conjunctura externă nu înseamnă că ne putem permite să întîrziem agenda reformelor interne: „Dimpotrivă, confruntîndu-se cu incertitudinea proiectului european, Moldova ar trebui să-şi accelereze reformele pentru a putea obţine maximumul de beneficii pe care-l poate oferi UE".

Expertul este optimist însă, în ceea ce priveşte perspectiva apropierii Republicii Moldova de Uniunea Europeană. Există mai multe speranţe şi potenţial de a deveni o „istorie de succes" şi de a menţine această speranţă pentru o ţară cu o populaţie de aproape patru milioane, care se află la hotar cu UE, decît pentru un stat cu o populaţie în jurul a patruzeci şi şase milioane, care se poziţionează între UE şi Rusia, cum ar fi Ucraina, concluzionează Octavian Rusu.

Menţionăm că opiniile au fost expuse în cea de-a 33-a ediţie a Buletinului de Politică Externă. Acest număr poartă genericul „Care sînt perspectivele apropririi Republicii Moldova de UE?".

Lilia DUMINICA

Poliţiştii din Moldova vor beneficia de suport din partea PNUD

Poliţia din Moldova va beneficia de suport pentru consolidarea capacităţilor profesionale şi instituţionale din partea Programului Naţiunilor Unite pentru Dezvoltare. Astfel, Direcţia poliţiei rutiere din cadrul Ministerului Afacerilor Interne va implementa un şir de acţiuni în cadrul proiectului „Suport tranzitoriu de capacitate pentru Administraţia Publică din Moldova", gestionat de către PNUD Moldova.

Proiectul are scopul de a răspunde necesităţilor de dezvoltare a capacităţilor instituţionale ale autorităţilor administraţiei publice centrale şi ale subdiviziunilor acestora, într-un moment în care instituţiile guvernamentale din Republica Moldova se confruntă cu grave lacune financiare şi de resurse umane.

Potrivit autorilor proiectului, cu suportul consultanţilor naţionali va fi constituită o platformă extinsă de comunicare cu toate părţile implicate: autorităţile administraţiei publice centrale cu atribuţii în domeniu, autorităţile administraţiei publice locale de ambele niveluri, organizaţiile neguvernamentale şi reprezentanţii societăţii civile. Totodată, în proces vor fi implicaţi şi partenerii sociali şi de dezvoltare, mediul privat etc. Platforma extinsă urmează să faciliteze dezvoltarea unor parteneriate şi să genereze acţiuni concrete de ameliorare a situaţiei accidentare în Republica Moldova.

Obiectivul principal al proiectului este de a consolida capacităţile profesionale şi instituţionale ale Direcţiei poliţiei rutiere din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, precum şi a serviciilor desconcentrate teritoriale ale poliţiei rutiere pe dimensiunea comunicare şi relaţionare cu actorii relevanţi în domeniu. De asemenea, se urmăreşte îmbunătăţirea transparenţei decizionale, promovarea imaginii poliţiei rutiere, perfecţionarea tehnicilor şi instrumentelor de comunicare.

O altă componentă a suportului se referă la planificarea strategică, atragerea investiţiilor pentru implementarea cu succes a tehnologiilor informaţionale şi a noilor tehnici de lucru în sectorul siguranţă rutieră.

În acest sens, consultanţii naţionali vor acorda asistenţă şi vor efectua transfer de cunoştinţe specialiştilor din cadrul Direcţiei şi serviciilor poliţiei rutiere, precum şi vor efectua sesiuni instructive cu colaboratorii şi agenţii rutieri.

Prin această misiune se va contribui la realizarea sarcinilor ambiţioase asumate conform Programului de activitate al Guvernului „Integrarea Europeană: Libertate, Democraţie, Bunăstare pentru anii 2011-2014", Concepţiei de reformare a Ministerului Afacerilor Interne şi a structurilor subordonate şi desconcentrate ale acestuia, Planului de Acţiuni privind liberalizarea regimului de vize, Planului de Acţiuni RM-UE, Strategiei Naţionale pentru siguranţa rutieră, Planului de Acţiuni pentru redresarea situaţiei în domeniul siguranţei traficului rutier pînă în anul 2014 şi altor documente de politici în domeniu.

În acest context, Direcţia poliţiei rutiere se adresează către experţii în domeniu care sînt disponibili să lucreze cu efectivul poliţiei rutiere pentru redresarea situaţiei pe segmentul circulaţie rutieră.

Lilia DUMINICA

A doua etapă a elaborării Strategiei de reformare a sectorului justiţiei a fost finalizată

A doua etapă a elaborării Strategiei de reformare a sectorului justiţiei a fost finalizată. Proiectul strategiei a fost expediat spre avizare, în termenul iniţial stabilit, tuturor autorităţilor publice, instanţelor judecătoreşti, instituţiilor de învăţămînt superior şi organizaţiilor neguvernamentale reprezentative, în forma revăzută conform sugestiilor şi comentariilor formulate de participanţii la dezbaterile organizate de Ministerul Justiţiei pe marginea acestui document.

Reamintim că, anterior, proiectul Strategiei de reformare a sectorului justiţiei a fost discutat în cadrul a cinci grupuri de lucru – pentru reforma procedurii civile, reforma procedurii penale, reforma sistemului judecătoresc, reforma organelor procuraturii şi unui grup special consacrat justiţiei pentru minori. Reprezentanţii tuturor grupurilor de lucru au acceptat conceptual proiectul acestui document, înaintînd în acelaşi timp un şir de recomandări pentru îmbunătăţirea strategiei pe problemele vulnerabile din sectorul justiţiei. Astfel, au fost agreate, de principiu, scopul, obiectivele şi direcţiile strategice abordate, în timp ce domeniile de intervenţie specifică, instituţiile responsabile şi termenii de implementare a unor măsuri, la propunerea membrilor grupurilor de lucru, au fost ajustate.

De asemenea, proiectul strategiei a fost expediat atît partidelor extraparlamentare, cît şi fracţiunilor parlamentare, pentru a se expune pe marginea lui.

Ultima versiune a documentului va fi ajustată şi revizuită pînă pe 17 august, în baza tuturor comentariilor obţinute şi avizelor expediate, iar pe 17 august, Ministerul Justiţiei va organiza, cu suportul Programului Comun al Uniunii Europene şi Consiliului Europei „Susţinerea democraţiei în Moldova", o dezbatere publică finală. Invitaţi sînt toţi actorii din domeniul justiţiei, precum şi experţi naţionali şi internaţionali.

În urma acestor dezbateri, urmează ca proiectul Strategiei de reformare a sectorului justiţiei să fie expediat Guvernului şi Consiliului naţional pentru reforma organelor de ocrotire a normelor de drept, pe data de 22 august 2011.

Moldovenii vor avea o minivacanţă de cinci zile la sfîrşitul acestei luni

Cu ocazia sărbătorilor Ziua Independenţei din 27 august şi Ziua Limbii Române din 31 august, Guvernul a decis ca zilele de luni şi marţi din 29 şi, respectiv, 30 august să fie declarate libere. În schimb, zilele de sîmbătă, 20 august şi 10 septembrie vor fi zile lucrătoare.

În scopul utilizării raţionale a zilelor libere şi a celor de sărbătoare, Guvernul a adoptat o hotărîre în acest sens. Documentul corespunde normelor Codului muncii şi, potrivit lui, Executivul este în drept să transfere zilele libere şi zilele lucrătoare.

Conform prevederilor Codului muncii, moldovenii au concediu de odihnă de 24 de zile pe an. De asemenea, începînd din decembrie 2009, avem 13 zile libere de sărbători legale, în loc de 12. Asta deoarece Guvernul a declarat liberă ziua de 25 decembrie. În total - 38 de zile de concediu pe an, adică mult mai multe decît românii, nemţii sau belgienii, care au doar cîte 30 de zile de repaos.

Rezultatele preliminare ale operaţiunii specializate „Grija”

În scopul asigurării securităţii şi ordinii publice, prevenirii delincvenţei juvenile şi traumatismului în rîndurile minorilor, Ministerul Afacerilor Interne, încă de la începutul perioadei estivale, a demarat pe întreg teritoriul ţării operaţiunea specializată „Grija”.

Astfel, potrivit datelor MAI, în perioada 1 iunie - 31 iulie 2011, de către angajaţii subdiviziunilor teritoriale ale instituţiei vizate au fost verificaţi la domiciliu 3504 minori aflaţi la evidenţă şi 1635 de familii needucogene. Totodată, au fost întreprinse 1700 de verificări ale instituţiilor de agrement şi 968 verificări ale locurilor de concentrare a minorilor (săli de Internet, parcuri, subsoluri, gări auto şi feroviare etc.).

Prin urmare, ca rezultat al măsurilor preventive întreprinse, au fost depistaţi 302 minori care practicau vagabondajul şi cerşitul, 61 minori în stare de ebrietate alcoolică şi 16 – sub influenţa substanţelor narcotice sau psihotrope.

În Centrul de plasament temporar al minorilor al CGP mun. Chişinău au fost plasaţi 223 de minori, dintre care 27 pentru cerşit şi 65 pentru vagabondaj, 7 minori rătăciţi, 112 - fără supravegherea maturilor, 4 repatriaţi din alte state. Din numărul indicat, 76 sînt domiciliaţi în mun. Chişinău, 125 în raioanele republicii, 18 minori nu au un loc stabil de trai, iar 4 sînt locuitori ai altor state.

Copiilor plasaţi în Centrul de plasament temporar al minorilor le-au fost completate dosare personale, evaluîndu-se situaţia socio-familială, starea sănătăţii, încadrarea în procesul de studii. Minorii au beneficiat de asistenţă psiho-socială, educaţională şi medicală. Informaţia acumulată despre fiecare beneficiar a fost prezentată subdiviziunilor de poliţie şi instituţiilor teritoriale pentru protecţia drepturilor copilului, în scopul continuării procesului de resocializare a lor şi efectuarea lucrului educativ cu părinţii care favorizează aceste procese.

La fel, în această perioadă, au fost întocmite 772 de procese-verbale cu privire la contravenţii, dintre care 351 în privinţa părinţilor ce nu-şi onorează obligaţiile de educaţie şi întreţinere a copiilor (art.63 al C. civ.), - 31 pentru comercializarea produselor din tutun şi a băuturilor alcoolice către minori (art.91 alin.(2) C. civ.) şi 14 pentru comercializarea băuturilor alcoolice către minori (art.286 alin.(4) C. civ.).

De asemenea, în adresa consiliilor locale pentru protecţia drepturilor copilului au fost expediate 611 prezentări pentru aplicarea măsurilor de influenţă publică şi implicarea în soluţionarea problemelor copiilor aflaţi în dificultate. Au fost desfăşurate 1251 întruniri, lecţii şi convorbiri în cadrul taberelor de odihnă şi întremare a sănătăţii copiilor şi adolescenţilor de zi şi staţionare, în colectivele de muncă.

Analiza stării accidentelor rutiere înregistrate în perioada vizată, denotă faptul că, pe parcursul desfăşurării acţiunilor de prevenire în cadrul operaţiunii speciale „Grija”, au fost înregistrate 31 accidente rutiere cu implicarea copiilor, soldate cu 2 cazuri de deces şi traumatizarea a 35 minori.

Angajaţii Direcţiei poliţiei rutiere a Departamentului poliţie au organizat 302 lecţii şi întruniri, 30 concursuri şi victorine, 102 verificări ale unităţilor de transport antrenate în transportarea copiilor, fiind interzisă exploatarea a 9 unităţi de transport pentru necorespunderea normelor tehnice. Precizăm că operaţiunea specializată „Grija” a demarat la începutul perioadei estivale, odată cu încheierea anului de învăţămînt, şi va continua pînă la sfîrşitul lunii august.

Cor. DREPTUL

Centrul pentru Combaterea Antisemitismului cere schimbarea definiţiei cuvîntului „Jidan” din DEX

Centrul pentru Monitorizarea şi Combaterea Antisemitismului din România cere Academiei Române schimbarea definiţiei cuvîntului „Jidan” din Dicţionarul explicativ al limbii române, solicitînd ca explicaţia termenului să menţioneze clar caracterul peiorativ şi antisemit al acestuia.

Maximilian Katz, preşedintele Centrului pentru Monitorizarea şi Combaterea Antisemitismului, a declarat luni, într-un interviu că, acest cuvînt folosit în limba română este unul ofensator, însă acest lucru nu este explicat în dicţionarul oficial.

Potrivit lui Katz, cuvîntul era „auzit de evrei cînd erau urcaţi în trenurile morţii”, referindu-se la masacrul asupra sutelor de mii de evrei români din timpul celui de-al doilea război mondial.

„Academia Română a luat o expresie profund antisemită şi a transformat-o într-un cuvînt legitim”, a spus el. Dicţionarul spune că termenul este folosit într-un sens „familiar”, dar omite să precizeze că este antisemit.

În scrisoarea adresată Academiei Române, Centrul pentru Combaterea Antisemitismului susţine că acest cuvînt „exprimă rasism, ură faţă de rasa evreilor, ură faţă de religia mozaică, defăimează evreii pe considerente de rasă şi incită la violenţă împotriva lor”.

Semnatarii scrisorii susţin, totodată, că folosirea cuvîntului este ilegală în România, pentru că intră sub incidenţa unei legi ce interzice simbolurile cu caracter fascist, rasist sau xenofob, încălcarea acesteia fiind pedepsită cu amenzi sau închisoare.

Katz mai spune că organizaţia sa a observat şi o creştere a antisemitismului în publicaţiile online româneşti. „Vedem o creştere drastică în mediul online a celor care încearcă să dea vina pe evrei pentru criza economică”, a spus el.

Cuvîntul este cel mai insultător termen care există în limba română pentru a desemna un evreu, dar este folosit în mod colocvial de românii în vîrstă îndeosebi, fără ca aceştia să se considere antisemiţi.

Csaba Ferenc Asztalos, preşedintele Consiliului Naţional pentru Combaterea Discriminării, care a primit, de asemenea, scrisoarea adresată de Centrul pentru Monitorizarea şi Combaterea Antisemitismului, spune că „cererea este justificată”. „Definiţia cuvîntului trebuie să arate adevăratul sens al acestuia, că este peiorativ şi că este rasist atît pentru evrei, cît şi pentru ţigani”, a declarat Asztalos.

Perfecţionarea cadrului legislativ ce reglementează activitatea Serviciului Protecţie Civilă şi Situaţii Excepţionale al MAI – de o importanţă primordială

Reformarea Ministerului Afacerilor Interne, în vederea armonizării cadrului instituţional, organizaţional şi funcţional al instituţiei, necesită reevaluarea cadrului legislativ existent şi elaborarea noilor legi care vor reglementa activitatea instituţiei, racordată la necesităţile comunităţii şi standardele europene.

Cadrul normativ existent a fost elaborat în ani ’90 ai secolului trecut şi este deja depăşit din punct de vedere moral şi, în mare parte, incapabil să asigure implementarea reformei conceptuale şi structurale a Ministerului Afacerilor Interne, conform rigorilor timpului. Din aceste considerente, se impune necesitatea elaborării şi adoptării, în regim de urgenţă, a unor acte legislative care să reglementeze, pe bază de principii moderne şi democratice, activitatea subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne.

Astfel, de o importanţă primordială pentru activitatea Serviciului Protecţie Civilă şi Situaţii Excepţionale al MAI este perfecţionarea cadrului legislativ şi anume aprobarea a 4 proiecte de hotărîri de Guvern:

– proiectul modificării HG nr. 461 din 24.03.2007 „pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de îndeplinire a serviciului special în cadrul SPC şi SE”, care se află în stadiu de avizare;

– proiectul modificării HG nr. 282 din 14.03.2005 „pentru aprobarea Regulamentului cu privire la instruirea în domeniul protecţiei civile”, care se află în stadiu de examinare la Ministerul Justiţiei;

– proiectul modificării HG nr. 78 din 21.02.1994 „cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire şi plată a pensiilor şi indemnizaţiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice şi Corupţiei şi sistemului penitenciar”, care se află în stadiu de examinare la Ministerul Justiţiei;

– proiectul modificării HG nr. 961 din 21.08.2006 „cu privire la aprobarea Regulamentului reţelei naţionale de observare şi control de laborator asupra contaminării mediului înconjurător cu substanţe radioactive, otrăvitoare, puternic toxice şi agenţi biologici”, care se află la etapa de pregătire pentru remiterea către Guvern spre aprobare.

În acest context, urmează a fi modificate şi alte acte normative care reglementează activitatea altor subdiviziuni ale Ministerului Afacerilor Interne.

Bilanţul activităţii Serviciului Protecţie Civilă şi Situaţii Excepţionale al MAI

Pe parcursul anului curent, eforturile Serviciului Protecţie Civilă şi Situaţii Excepţionale al Ministerului Afacerilor Interne au fost îndreptate spre asigurarea protecţiei populaţiei şi bunurilor materiale în caz de pericol sau declanşare a unor situaţii excepţionale şi incendii.

Astfel, în această perioadă, pe teritoriul Republicii Moldova au fost înregistrate:

– 112 situaţii excepţionale cu caracter tehnogen, care au cauzat un prejudiciu material în valoare de 26,4 mii lei, (106 din 112 cazuri de situaţii excepţionale cu caracter tehnogen au constituit depistarea muniţiilor rămase de pe timpurile celui de-al II-lea război mondial);

– 38 de situaţii excepţionale cu caracter natural, care au provocat pierderi în valoare de 55 mln 819,5 mii lei;

– 1010 incendii, de pe urma cărora a fost cauzat un prejudiciu material în valoare de 23 mln 762,5 mii lei.

În rezultatul situaţiilor excepţionale şi incendiilor au avut de suferit 134 de persoane, dintre care 74 au decedat, inclusiv 4 copii, ce constituie o micşorare a numărului de decese cu 22,1%, faţă de perioada similară a anului precedent, cînd au fost înregistrate 95 de cazuri.

De către subdiviziunile Serviciului Protecţie Civilă şi Situaţii Excepţionale au fost efectuate 5728 de intervenţii, dintre care:

– 1064 - la incendii;
– 1512 - la stingerea ierbii uscate şi a gunoiului;
– 634 - la deblocarea uşilor;
– 621 - la activităţi de instruire;
– 31 - la căutarea şi recuperarea cadavrelor din apă şi fîntîni;
– 30 - la salvarea oamenilor şi animalelor;
– 20 - la descarcerări la accidente rutiere etc.

În rezultatul acestor intervenţii, au fost salvate 480 de persoane şi bunuri materiale în valoare de 108 mln 593 mii lei. Pentru prevenirea situaţiilor excepţionale şi incendiilor au fost întreprinse un şir de activităţi, în cadrul cărora o atenţie sporită a fost acordată prevenirii incendiilor în sectorul locativ care, potrivit datelor statistice, rămîne cel mai vulnerabil.

Astfel, în sectorul locativ au fost înregistrate 759 de incendii, ceea ce constituie 75,14% din numărul total al incendiilor înregistrate, iar printre cauzele frecvente ale acestora se numără imprudenţa în timpul fumatului şi utilizarea sobelor defecte sau utilizarea incorectă a acestora.

În cadrul măsurilor desfăşurate, inspectorii serviciului au verificat 112 625 de locuinţe, cu instruirea locatarilor privind regulile de apărare împotriva incendiilor, în rezultatul cărora s-a obţinut o scădere (cu 23,4%) a numărului incendiilor soldate cu decese, în comparaţie cu anul trecut.

Datorită acţiunilor întreprinse pe parcursul perioadei de recoltare a cerealelor, pe teritoriul ţării nu au fost înregistrate incendii în lanurile de grîne, iar în perioada estivală a fost înregistrată o descreştere semnificativă a înecurilor, constituind 48 de cazuri, comparativ cu 103 înregistrate anul trecut.

Prejudicii de milioane aduse statului de Ministerul Agriculturii şi „Calea Ferată din Moldova”

Nereguli în lanţ la un şir de instituţii ale statului şi prejudicii de milioane aduse bugetului de stat. Dezvăluirile făcute în urma controalelor Curţii de Conturi continuă în cadrul prezentării publice a rapoartelor CC. După Ministerul Justiţiei şi Serviciul Stare Civilă, pe listă urmează Ministerul Agriculturii şi Industriei Alimentare şi Î.S. „Calea Ferată din Moldova”.

Auditul privind activitatea pe parcursul anului 2010, efectuat de Curtea de Conturi la Ministerul Agriculturii şi Industriei Alimentare şi la unele instituţii din subordine, a scos la iveală mai multe abateri de la legislaţie, în rezultatul cărora, bugetul statului a fost prejudiciat cu jumătate de milion de lei în anul trecut.

Auditul arată că peste 370 de mii de lei au fost oferiţi ca spor pentru vechime în muncă. De asemenea, au fost plătite compensaţii pentru concedii nefolosite, lucru interzis de lege. Agenţia de Plăţi şi Intervenţii în Agricultură a cheltuit 39 de mii de lei. Banii au fost folosiţi pentru a achita dulciuri şi şampanie. Totodată, limita planului de salarizare a fost depăşită cu aproape 200 mii lei.

Pentru întreţinerea aparatului central al MAIA au fost preconizate mijloace publice în sumă de 8575,9 mii lei, cheltuielile efective constituind 8425,1 mii lei, iar cele de casă - 8573,3 mii lei. Cît priveşte utilizarea mijloacelor pentru întreţinerea aparatului central, Curtea de Conturi a reliefat că MAIA a gestionat cheltuielile fără respectarea planului, pe alocuri acesta fiind depăşit. De asemenea, nu au fost întreprinse măsuri suficiente pentru lichidarea datoriilor formate la darea în arendă a spaţiilor neutilizate şi terenurilor agricole în sumă de 3551,8 mii lei şi, respectiv 264,8 mii lei, inclusiv 705,6 mii lei – formate în anii precedenţi.

Auditul a constatat efectuarea unor cheltuieli neregulamentare la remunerarea muncii, în sumă de 170,3 mii lei, nerespectarea legislaţiei la angajarea şi disponibilizarea personalului, soldate cu cheltuieli de peste 200 mii lei.

Totodată, raportul CC relevă nerespectarea normelor legale la darea în arendă a spaţiilor de către unele instituţii ale MAIA, precum şi incorectitudinea calculelor efectuate şi plăţilor încasate pentru serviciile de arendă acordate. Ca rezultat, au fost ratate venituri de circa 80 de mii de lei. De asemenea, unele instituţii nu au înregistrat drepturile asupra imobilelor cu terenurile aferente acestora, precum şi asupra altor categorii de terenuri agricole (circa 44% din numărul total de 1972 imobile).

În acelaşi context, auditul reliefează neclarităţi referitoare la activitatea Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro” ca instituţie subordonată MAIA, care nu-şi execută veniturile şi cheltuielile prin intermediul bugetului de stat.

Referitor la raportul auditului utilizării mijloacelor destinate subvenţionării în agricultură din exerciţiul bugetar 2010, Curtea de Conturi a relevat existenţa unor deficienţe a cadrului legal, care au atras după sine încălcări privind modul de subvenţionare realizat de către Agenţia de Intervenţie şi Plăţi pentru Agricultură (AIPA). Astfel, datoriile din anul precedent în sumă de 34,8 mln lei au fost achitate din alocaţiile prevăzute pentru plăţile curente în anul 2010, fără aprobarea prin acte normative.

Totodată, echipa de audit a semnalat încălcări la subvenţionarea investiţiilor pentru producerea legumelor pe teren protejat, astfel încît în 5 cazuri, AIPA nu a examinat documentele depuse în termenele stabilite de regulament, fapt ce a condiţionat acordarea neregulamentară a subvenţiilor în sumă de 56,4 mii lei.

Concomitent, pentru a obţine subvenţiile în sume mai mari, unii agenţi economici au recurs la divizarea investiţiei prin crearea mai multor structuri antreprenoriale pe numele aceleiaşi persoane. O astfel de structură a beneficiat de subvenţii peste normele stabilite în sumă de peste 325 de mii de lei.

Verificările realizate pe durata auditului la 51 beneficiari (pe 63 dosare) au relevat în 11 cazuri încălcări legate de prezentarea documentelor neveridice, fapt ce s-a soldat cu utilizarea neregulamentară a aproape 2000 lei, iar 3 agenţi economici, anunţaţi în prealabil despre intenţia de a-i verifica, au restituit benevol în bugetul statului mijloace în sumă de 407,7 mii lei.

Potrivit preşedintelui Curţii de Conturi, Serafim Urechean, curtea va veni cu recomandări de perfecţionare a cadrului legislativ, care ar crea pentru viitor imposibilitatea de a încălca legislaţia în vigoare.

Menţionăm că în 2010, ministru al Agriculturii era Valeriu Cosarciuc, pe atunci membru al Alianţei Moldova Noastră, care făcea parte din componenţa AIE-I. Serafim Urechean, pe atunci şef de partid al lui Cosarciuc, a declarat acum că nu poate aprecia pozitiv activitatea nimănui care a admis prejudicierea bugetului de stat şi încălcarea legislaţiei.

În altă ordine de idei, una din puţinele întreprinderi pe care le mai are statul, Î.S. „Calea Ferată din Moldova”, a admis şi ea iregularităţi în activitate, evaziunile comise în cadrul acesteia pe parcursul anilor 2008-2010 au adus prejudicii considerabile bugetului de stat, iar cifrele se ridică la ordinul milioanelor.

În urma verificării întreprinse de Curtea de Conturi, au fost dezvăluite fraude în sumă de 2,2 milioane de lei, ce se trag de pe urma contractelor dubioase privind înlocuirea pieselor de schimb la locomotive.

Potrivit raportului CC, în anii 2008-2010, CFM a format rezerve la creanţe dubioase. „Situaţia denotă netransparenţă în achiziţiile făcute de CFM. Lipseşte monitorizarea contractelor încheiate, iar tranzacţiile economice s-au făcut într-un cerc determinat”, a explicat şefa echipei de audit.

De asemenea, s-a micşorat cota mărfurilor transparente şi pînă în luna august, nu a fost aprobat Regulamentul de transportare a mărfurilor, iar Comisia tarifară activează în lipsa unui regulament aprobat.

Astfel, au fost stabilite cazuri de procurare a mărfurilor cu depăşirea punctelor contractuale. Mai mult, cumpărarea unor bunuri nu s-a făcut de la producători, ci de la firme intermediare.

Pierderi colosale, cifrate la 44,4 milioane de lei, s-au înregistrat şi la darea în arendă a vagoanelor. Mai mult ca atît, actualul şef al Curţii de Conturi, Serafim Urechean, a spus că, o bună parte din vagoanele arendate de Federaţia Rusă se află în prezent în gestiunea fiului fostului şef al „Căii Ferate din Moldova”, Miron Găgăuz.

Concluziile echipei de audit a CC: întreprinderea are un management prost, lucru confirmat şi prin faptul că sînt procurate piese de schimb şi alte produse tehnice fără acordul directorului întreprinderii, efectuîndu-se astfel achiziţii netransparente.

Raportul de audit al întreprinderii arată că, în anul 2008 profitul întreprinderii a fost de 6,2 milioane de lei, în 2009 întreprinderea a avut pierderi de 3,6 milioane de lei, iar în 2010 a fost la net.

Gheorghe Efrim, şeful CFM, demis în luna martie a acestui an, a ţinut să menţioneze că problemele nu sînt de acum, ci au rădăcini mai vechi, şi că de mai multe ori a încercat să facă ordine, dar nu i-a reuşit.

Amintim că la Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” au fost depistate şi anul trecut delapidări de proporţii. Contabila-şef a Serviciului pază militarizată a întreprinderii a fost acuzată de sustragerea a 4,2 milioane de lei, pe parcursul anilor 2006-2010. Banii au fost cheltuiţi pentru electrocasnice, achitarea serviciilor comunale şi chiar produse alimentare.

Menţionăm că după prezentarea publică, rapoartele auditului Curţii de Conturi, precum şi materialele acumulate de către echipa de controlori sînt remise instituţiilor abilitate spre examinare şi întreprinderea măsurilor, în sensul respectării recomandărilor făcute de CC.

Experţii economici se îndoiesc, însă, că persoanele care au încălcat legislaţia şi au dus la prejudicierea bugetului statului cu milioane de lei vor fi sancţionate. Asta deoarece Curtea de Conturi este doar un mecanism de verificare şi poate doar constata iregularităţile. „Curtea nu are competenţe de a efectua dosare, este mai mult un audit public”, au explicat analiştii. Soluţia ar fi ca organele de anchetă să se autosesizeze în asemenea cazuri.

Lilia DUMINICA

Moldova înregistrează o recuperare economică impresionantă, dar care se sprijină pe o bază încă fragilă, constată experţii

Republica Moldova a înregistrat în anul 2010 o recuperare economică impresionantă, iar în 2011 – „o creştere economică şi mai remarcabilă”, însă această creştere „se bazează încă pe fundaţii fragile şi limitate, atît din punct de vedere social, cît şi geografic”. Acest lucru se constată în numărul 4 al publicaţiei MEGA „Analiza Creşterii Economice în Moldova”, lansat recent în cadrul unei mese rotunde.

Schimbările în ultimii doi ani au fost mai curînd cosmetice, avem acelaşi model de creştere bazat pe consum, care este expus aceloraşi riscuri şi provocări, a declarat coordonatorul numărului ordinar al publicaţiei MEGA, Ana Popa, director al Departamentului macroeconomie la Centrul Analitic Independent Expert-Grup.

Unul dintre riscuri, în opinia economistei, este că „avem o creştere economică fără crearea noilor locuri de muncă”, ceea ce duce la uzarea capitalului uman. Riscul vine şi de la evoluţiile externe, o adîncire a crizei ce se profilează pe plan mondial va afecta Moldova, pentru că ar putea să scadă fluxul de investiţii, remitenţele şi exporturile, a mai spus Ana Popa.

Reprezentantul Fondului Monetar Internaţional în Moldova, Tokhir Mirzoev, a menţionat că FMI va actualiza pînă în septembrie-octombrie prognozele de creştere a economiei moldoveneşti, deoarece „creşterea va fi peste aşteptările noastre. Situaţia fiscală este foarte bună”, a mai spus rezidentul FMI. Pe de altă parte, el a menţionat că „nu este clar cît de durabilă va fi această creştere, care vor fi efectele din exterior. Reformele ar trebui să fie făcute astăzi, avem multe restanţe care ar putea să devină o problemă”. Tokhir Mirzoev a declarat că, accentul ar trebui pus pe demonopolizarea economiei şi îmbunătăţirea mediului de afaceri.

„Asistăm la o creştere economică, dar avem nevoie şi de dezvoltare”, a declarat Veaceslav Ioniţă, şeful Comisiei parlamentare economie, buget şi finanţe.

Publicaţia MEGA este editată de Centrul Analitic Independent Expert-Grup. Potrivit autorilor publicaţiei, Republica Moldova va înregistra în anul 2011 o creştere economică de 6,6% şi o temperare a acesteia pînă la 4,5% în 2012. „Pe termen scurt şi mediu, modelul de creştere bazată pe consum este sortit pentru Moldova, însă evoluţia pe termen lung a economiei depinde în mare măsură de orientarea politicilor de stat”, cred experţii.

Expert-Grup prognozează pentru anul 2011 o creştere a consumului privat cu 8-9%, a investiţiilor în capital fix cu 18%, a industriei cu 12% şi un avans al producţiei agricole cu 1,1%, o majorare a exporturilor cu 23%, iar a importurilor - cu 22%. Rata şomajului se va menţine la nivelul anului 2010, de 7,5 la sută, salariul real va creşte cu 4-5%, iar rata inflaţiei se va ridica la 8,0%, mai prevăd experţii.

• La solicitarea cititorilor

Aspecte legale referitoare la activitatea de voluntariat

Legea voluntariatului nr. 121 din 18 iunie 2010 prevede că, voluntariatul se poate desfăşura pe baza unui contract încheiat în formă scrisă între voluntar şi instituţia gazdă, în condiţii de libertate contractuală a părţilor şi cu respectarea dispoziţiilor legii menţionate. Contractul de voluntariat poate fi încheiat cu persoane care au atins vîrsta de 16 ani. Persoanele care au atins vîrsta de 14 ani pot încheia contract de voluntariat cu acordul scris al reprezentantului lor legal. Instituţia gazdă este obligată să încheie cu voluntarul un contract de voluntariat dacă acesta este implicat în activitatea de voluntariat mai mult de 20 de ore lunar. Contractul de voluntariat se încheie în două exemplare, dintre care unul se păstrează în mod obligatoriu în instituţia gazdă, iar celălalt se înmînează voluntarului.

Contractul de voluntariat trebuie să conţină următoarele clauze:

a) descrierea activităţii pe care voluntarul trebuie s-o presteze în concordanţă cu capacitatea şi disponibilitatea sa;

b) perioada desfăşurării activităţii de voluntariat;

c) indicarea orelor şi zilelor de activitate;

d) descrierea bunurilor materiale încredinţate şi indicarea valorii acestora;

e) drepturile şi obligaţiile părţilor contractante;

f) facilităţile acordate de instituţia gazdă;

g) stabilirea cerinţelor profesionale, a abilităţilor sociale şi a intereselor de dezvoltare, după caz şi a celor de sănătate, confirmate prin certificat medical sau prin alt document;

h) răspunderea părţilor pentru cauzarea pagubelor;

i) condiţiile de nulitate şi reziliere a contractului.

Dacă pe parcursul executării contractului de voluntariat intervine, independent de voinţa părţilor, o situaţie de natură să îngreuneze executarea obligaţiilor ce revin voluntarului, contractul va fi renegociat. Dacă pe parcursul executării contractului de voluntariat intervine, independent de voinţa părţilor, o situaţie ce face imposibilă executarea în continuare a contractului, acesta este reziliat la iniţiativa uneia dintre părţi. Denunţarea unilaterală a contractului de voluntariat se face din iniţiativa voluntarului sau a instituţiei gazdă, cu un preaviz de 7 zile, fără obligaţia prezentării motivelor, dacă părţile nu au convenit altfel în contractul de voluntariat. Este interzis să se încheie contract de voluntariat în scopul de a evita încheierea unui contract individual de muncă sau, după caz, a unui contract civil de prestări de servicii ori a altui contract pentru efectuarea prestaţiilor respective. Contractele de voluntariat încheiate în condiţiile legii de către persoanele juridice prevăzute de Legea voluntariatului în scopul evitării încheierii unor contracte individuale de muncă sau, după caz, a unor contracte civile de prestări de servicii ori a altor contracte pentru efectuarea prestaţiilor respective sînt considerate lovite de nulitate absolută.

Voluntarului i se garantează un minimum de drepturi:

a) participarea la elaborarea şi derularea programelor pentru care a încheiat contractul;

b) desfăşurarea activităţii într-un anumit domeniu în funcţie de posibilităţile proprii şi conform regulilor existente în instituţia gazdă;

c) asigurarea medicală facultativă acordată de către instituţia gazdă, în condiţiile legii, împotriva riscurilor de accident, de boală sau a altor riscuri ce decurg din natura activităţii;

d) rambursarea de către instituţia gazdă, în condiţiile convenite prin contract şi potrivit legii, a cheltuielilor de transport, cazare, alimentare, în caz de necesitate – de deplasare, asigurare şi a altor cheltuieli indispensabile pentru desfăşurarea activităţii de voluntariat;

e) posibilitatea de a solicita de la instituţia gazdă un certificat nominal şi scrisori de recomandare în baza metodologiei aprobate de Guvern, prin care să se recunoască prestarea activităţii de voluntar şi să se confirme experienţa şi abilităţile obţinute conform prevederilor contractuale;

f) dreptul la timp de odihnă, astfel încît durata timpului de lucru, stabilită în condiţiile legii, să nu afecteze sănătatea şi resursele psihofizice ale voluntarului;

g) informarea corectă şi precisă cu privire la instituţia gazdă, politica organizaţională şi programele acesteia;

h) participarea la cursuri de instruire organizate, iniţiate sau propuse de instituţia gazdă pentru o mai bună desfăşurare a voluntariatului.

Voluntarul are următoarele obligaţii:

a) să îndeplinească sarcinile primite din partea instituţiei gazdă;

b) în exercitarea contractului de voluntariat, să se subordoneze conducerii instituţiei gazdă cu care a încheiat contractul;

c) să ocrotească bunurile utilizate în cadrul activităţii de voluntariat;

d) să păstreze confidenţialitatea informaţiilor la care are acces în cadrul activităţii de voluntariat;

e) să nu admită transmiterea obligaţiilor sale contractuale altor persoane fără acordul instituţiei gazdă;

f) să respecte alte obligaţii care decurg din contractul de voluntariat.

Instituţia gazdă are următoarele responsabilităţi:

a) recrutarea voluntarilor numai pentru activitatea de utilitate publică prevăzută în contractul de voluntariat;

b) efectuarea preselecţiei beneficiarilor voluntariatului cu care urmează să contacteze voluntarii;

c) asigurarea prestării activităţii de voluntariat cu respectarea cerinţelor de protecţie şi igienă a muncii;

d) asigurarea protecţiei intimităţii beneficiarilor voluntariatului cu care contactează voluntarul;

e) elaborarea unui program de voluntariat şi a unui regulament intern care vor prevedea condiţii de recrutare şi standarde de activitate a voluntarilor în baza unor standarde minime de calitate pentru activitatea de voluntariat stabilite de Guvern, precum şi metode şi instrumente de monitorizare şi evaluare a activităţii acestora;

f) instruirea şi dezvoltarea profesională a voluntarilor, inclusiv privind modul de operare cu anumite echipamente tehnice şi condiţiile de securitate a muncii, pentru realizarea prevederilor contractului de voluntariat;

g) neadmiterea voluntarilor la prestarea unor munci periculoase sau care pot dăuna vieţii şi sănătăţii acestora;

h) asigurarea serviciilor medicale în caz de accident sau de boală care decurg din natura activităţii. În cazul în care voluntarul nu este asigurat, costul serviciilor medicale este suportat integral de către instituţia gazdă;

i) rambursarea integrală sau parţială a cheltuielilor indispensabile pentru desfăşurarea activităţii de voluntariat (transport, cazare, alimentare, asigurare medicală facultativă contra riscurilor ce decurg din natura activităţii, diurnă etc.), în cazul în care voluntarul îşi exprimă acordul;

j) oferirea, la cerere, la finele perioadei de activitate a voluntarului, a unui certificat nominal de voluntariat, care să confirme desfăşurarea de către acesta a activităţii de voluntar, experienţa şi abilităţile dobîndite şi care va fi înregistrat într-un registru de evidenţă a certificatelor respective;

k) eliberarea carnetului de voluntar şi a scrisorii de recomandare dacă voluntarul este implicat în activitatea de voluntariat mai mult de 20 de ore lunar;

l) ţinerea unui registru de evidenţă a voluntarilor, care să includă datele personale ale fiecărui voluntar, numărul contractului de voluntariat, numărul orelor prestate în calitate de voluntar şi persoana responsabilă de supervizarea voluntarului în cadrul instituţiei gazdă;

m) asigurarea accesului voluntarului la instrumentele de lucru şi la resursele informaţionale de care dispune;

n) informarea periodică a voluntarului asupra progreselor realizate şi asupra noilor activităţi preconizate;

o) îndeplinirea altor responsabilităţi incluse în contractul de voluntariat, în temeiul legislaţiei.

♦ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări răspunde juristul **Vitalie MODRÎNGĂ**

Vreau să înaintez cerere de chemare în judecată, însă la moment nu aş putea să achit pentru serviciile judecătoreşti. Vreau să ştiu dacă am posibilitatea să achit taxa ulterior?

Eugenia Efros, r-n Cimişlia

Conform art.86 din Codul de procedură civilă puteţi solicita instanţei de judecată amînarea plăţii taxei de stat, care o poate acorda în dependenţă de starea materială a dumneavoastră ca parte în proces.

Ştiu că copii au dreptul la opinie proprie atunci cînd trebuie să-şi apere interesele, dar nu cunosc de la ce vîrstă. Ce spune legea?

Victor Leviţchi, mun. Chişinău

Conform art.54 din Codul familiei copilul are dreptul să-şi exprime opinia la soluţionarea în familie a problemelor care îi ating interesele şi să fie audiat în cursul dezbaterilor judiciare sau administrative. De opinia copilului care a atins vîrsta de 10 ani trebuie să se ţină cont în mod obligatoriu dacă aceasta nu contravine intereselor lui.

Stimaţi cititori!

Redacţia va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar şi cît mai concis, pe o foaie aparte.

Decupaţi cuponul şi, împreună cu întrebarea Dvs, trimiteţi-l pe adresa: Chişinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL

Numele, prenumele:

Adresa:

(august 2011, nr. 30(385)

Contoarele de energie electrică vor fi verificate

Contoarele de energie electrică vor fi verificate. Decizia a fost luată la Ministerul Economiei, ca urmare a circa o mie de plîngeri parvenite de la consumatori.

„Controlul preliminar a arătat că unele modele de contoare fixau consumul de energie electrică la valori de cîteva ori mai mari decît datele reale", a declarat viceministrul Economiei, Octavian Calmâc.

Conform deciziei grupului de lucru, Institutul Naţional de Standardizare şi Metrologie va efectua verificarea a circa 1% din numărul total de contoare electrice. La procedura de verificare vor participa experţii institutului, asociaţiilor pentru drepturile consumatorilor şi a agenţilor economici.

„În cazul constatării de către Institutul Naţional de Standardizare şi Metrologie a defecţiunii anumitor modele de contoare electrice, acestea urmează să fie schimbate gratis de către furnizorii de energie electrică", a asigurat viceministrul Octavian Calmâc.

Pe parcursul anilor 2007-2011 au fost instalate circa 800 mii de contoare de diferite modele pentru consumatorii casnici.

Citaţii în judecată

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Decor-Construction", pentru data de 16 august 2011, ora 11.30, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 207) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Constanţa Plus".

Judecător N. Plugari

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea reprezentantului SRL „Novalis", pentru data de 30 august 2011, ora 10.40, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 225) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Garanţia Management Prim".

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Iu. Ţurcan

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Cheminees", pentru data de 7 noiembrie 2011, ora 10.30, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 207) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SA „Supraten" privind încasarea datoriei.

Judecător V. Orîndaş

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Cegodari Vasile, pentru data de 26 august 2011, ora 9.30, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 66) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea lui Cegodari Marina privind desfacerea căsătoriei.

Judecător A. Catană

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Chircu Grigore Vasile, pentru data de 15 septembrie 2011, ora 9.30, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 66) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea cet. Chircu Narghiz privind desfacerea căsătoriei.

Judecător A. Catană

***

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SC „Rentel" SRL, pentru data de 27 septembrie 2011, ora 10.00, la şedinţa de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 505) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-2793/2011 la cererea cet. Spînu Dumitru, Spînu Sergiu către SC „Orange Moldova" SA şi SC „Rentel" SRL privind încasarea prejudiciului.

Judecător Galina Moscalciuc

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Grăjdianu Nicolae, pentru data de 1 septembrie 2011, ora 13.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 31) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Grăjdianu Ana privind desfacerea căsătoriei şi încasarea pensiei pentu întrţinerea copilului minor.

Judecător Lilia Lupaşco

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Ojegov Evghenii Vitalie, pentru data de 5 septembrie 2011, ora 13.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 30) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Dolomanji Gheorghe privind încasarea datoriei.

Judecător Veronica Negru

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, pe data de 4 septembrie 2011, ora 9.30, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 24) va examina cauza civilă la cererea cet. Beschier Valentina privind declararea lui Beschier Andrei persoană decedată.

Judecător Stella Bleşceaga

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Arhire Vasile Ion, a.n. 27.01.1974, pentru data de 10 octombrie 2011, ora 9.15, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 3) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Arhire (Cazacu) Elena privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Ig. Vornicescu

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Roibu Mihail, pentru data de 23 septembrie 2011, ora 14.00, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 1A) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Roibu Svetlana privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Nicolae Şova

***

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Godovanciuc Igor, domiciliat în mun. Chişinău, str. I. Vieru nr. 13, apt. 39, pentru data de 14 septembrie 2011, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 307) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Railean Veaceslav privind încasarea sumei.

Judecător Ina Dutca

***

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Firsov Artiom Leonid, pentru data de 19 septembrie 2011, ora 15.00, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 318) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Serviciul Grăniceri privind încasarea despăgubirilor materiale.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ala Malîi

***

Judecătoria Nisporeni solicită prezentarea cet. Andronachi Andrei, cu ultimul domiciliu: satul Vărzăreşti, Nisporeni, pentru data de 22 august 2011, ora 9.00, la şedinţa de judecată (Nisporeni, str. Ion Vodă nr. 5, sala nr. 2, et. 2) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-353/2011 intentată de Andronachi Daria privind desfacerea căsătoriei.

Judecător M. Ulinici

***

Judecătoria Nisporeni solicită prezentarea cet. Aspru Zinaida, cu ultimul domiciliu: satul Cristeşti, Nisporeni, pentru data de 15 septembrie 2011, ora 9.00, la şedinţa de judecată (Nisporeni, str. Ion Vodă nr. 5) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea reclamantului Aspru Pavel privind desfacerea căsătoriei.

Preşedinte de şedinţă
Judecător G. Şişcanu

***

Judecătoria Făleşti solicită prezentarea cet. Vrabie Ion, născut la 12.06.1974, loc. satul Carabetovca, Basarabeasca, pentru data de 26 august 2011, ora 10.00, la şedinţa de judecată (Făleşti, str. 1 Mai nr. 14, bir.10) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile intentată de Vrabie Oxana privind desfacerea căsătoriei şi stabilirea domiciliului copilului minor.

Judecător Oleg Ciumaş

***

Judecătoria Făleşti solicită prezentarea cet. Caşniţov Anatolii Anatolievici, loc. or. Făleşti, str. C. Porumbescu nr. 30, pentru data de 7 septembrie 2011, ora 9.00, la şedinţa de judecată (Făleşti, str. 1 Mai nr. 14, bir. 4) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Caşniţova Liudmila privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Lilia Trocin

***

Judecătoria Basarabeasca solicită prezentarea cet. Mişcoi Victor, pentru data de 2 septembrie 2011, ora 11.00, la şedinţa de judecată (Basarabeasca, str. Cheilor fără număr, sala 3, et. 1) în legătură cu examinarea cauzei civile intentată de SC „Capitalcar" SRL privind recuperarea datoriei.

Judecător Tatiana Molcianova

***

Judecătoria Drochia, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Serbuşcă Daniil, domiciliat în mun. Bălţi, str. Timireazev nr. 28, pentru data de 28 septembrie 2011, ora 11.00, la şedinţa de judecată (Drochia, str. 31 August 1989 nr. 7, bir. 8) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Statnic Viorica privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător L. Lupaşcu

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL PPR „Top Magazine", pentru data de 5 septembrie 2011, ora 9.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 220) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile a SRL „Anruad" privind încasarea a 8273,54 lei.

Judecător I. Gancear

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea reprezentantului SRL „Maxiviabil", Chişinău, pentru data de 28 septembrie 2011, ora 9.30, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 204) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de „Rîul Vechi" SRL.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător S. Namaşco

AVIZ

Răileanu Ana, domiciliată în or. Chişinău, str. N. Zelinski nr. 34/5, apt. 7, anunţă pierderea certificatului de căsătorie înregistrat la Primăria Tuzara, r. Călăraşi între Răileanu Ana şi Răileanu Victor.

Răileanu Ana

Sărbătoarea a 20 de ani de Independenţă a Moldovei ne va costa circa 15 milioane de lei

Circa 15 milioane de lei se preconizează a fi cheltuiţi pentru sărbătoarea a 20 de ani de la proclamarea independenţei Republicii Moldova.

Potrivit viceprim-ministrului, Mihail Moldovanu, deşi încă nu sînt, banii vor fi luaţi din fondul de rezervă al Guvernului, dar şi de la sponsori.

Mihail Moldovanu, viceprim-ministru: „Eu nu pot să spun cifrele concrete, dar este vorba de cîteva milioane de lei. Numai un milion ne trebuie pentru activităţile culturale festive din piaţă de la paradă pînă la sfîrşitul orei 24.00. Poate ar fi asta la vreo 14-15 milioane de lei".

Festivităţile vor începe la ora 9.00 cu depuneri de flori la monumentul lui Ştefan cel Mare şi vor finisa la ora 23 cu un foc de artificii urmat de un recital al unor formaţii din România.

Pregătirile sînt în toi, dau asigurări unii responsabili de organizarea evenimentului. Boris Focşa, ministrul Culturii: „Toate pregătirile sînt în toi. La acest capitol noi nu avem probleme".

Iurie Cheptănaru, viceministru al Afacerilor Interne: „Subdiviziunile MAI practic întru totul sînt gata pentru menţinerea ordinii publice în ziua de 27 august.Toate măsurile, inclusiv planul sînt realizabile fără anumite probleme".

Şi dacă programul festivităţilor este aprobat, iar ordinea publică ne va fi asigurată fără probleme, mai greu stăm la capitolul finanţe. Lidia Panfil, regizor: „Probleme cu excepţia că ne-am oprit şi nu mai facem nimic din considerentul că la moment nu există un leu, altele nu sînt. Adică montarea video nu o pot începe, lucru care necesită timp. Montarea audio n-o pot face, pentru că nu am un leu, necesită timp. Schiţa de scenografie am făcut-o, dar nu am început s-o realizez pentru că e nevoie de timp".

La rîndul său, viceprim-ministrul dă asigurări că bani sînt şi vor fi, iar zilele acestea urmează a fi încheiate toate contractele cu firmele prestatoare de servicii pentru bunul mers al acestor festivităţi. Mihail Moldovanu, viceprim-ministru: „Bani sînt îndeajuns.Ceea ce am discutat noi este o întrebare pe care regizoarea n-o cunoaşte în detalii".

Manifestaţii dedicate Independenţei Moldovei vor fi organizate nu numai la Chişinău şi în republică, dar şi peste hotarele ţării. De asemenea, pe 27 august vor fi emise plicuri cu marcă poştală, precum şi cîteva ilustrate, dedicate acestui eveniment.

AVIZ

Executorul judecătoresc Emil Nichitoi, licenţa nr. 062, anunţă pentru data de 26 august 2011, ora 11.00 licitaţia publică privind vînzarea bunului imobil „Construcţie nefinalizată" amplasată: raionul Hînceşti, com. Lăpuşna, sat. Lăpuşna, cu suprafaţa totală 156.4 m^2 care aparţine cu drept de proprietate SRL „Eurocrist", preţul iniţial de vînzare a bunului constituie 152 581,5 lei.

Doritorii de a participa la licitaţie prezintă următoarele documente:

1. Cererea de participare la licitaţie, cu indicarea preţului propus pentru bunul scos la licitaţie;

2. Copia documentului de plată care confirmă depunerea acontului de 5% din valoarea bunului, pe contul, executorului judecătoresc Emil Nichitoi C/f-43279016, c.b.-2224408444, BC „Victoriabank" SA fil. 8, c/b VICBMD2X802 c/f-1002600001338, mun. Chişinău, str. Decebal nr. 99, et. 1, bir. 107 B, a taxei de participare de 60 lei şi a documentului de identitate;

3. Declaraţia referitor la lipsa interdicţiilor pentru participarea la licitaţie, art.131 CE.

Primirea cererilor de participare la licitaţie şi a documentelor se încheie cu o zi înainte de data desfăşurării licitaţiei.

Înregistrarea participanţilor la licitaţie şi eliberarea biletelor de participare se va efectua în ziua desfăşurării licitaţiei de la 10.00 pînă la 10.50.

Licitaţia va avea loc la Biroul executorului judecătoresc, mun. Chişinău, str. Decebal nr. 99/3, et. 1, bir. 107 B. Doritorii de a se familiariza în prealabil cu bunul expus la licitaţie, procedura de vînzare, pot contacta executorul judecătoresc la tel. 079545944; 068401062; 50-72-21.

Executor judecătoresc Emil Nichitoi

Aniversări

Zilele acestea şi-au aniversat ziua de naştere: **Natalia Suceveanu**, doctor în drept, conferenţiar universitar, Facultatea de drept, USM; **Aliona Chisari**, doctor în drept, conferenţiar universitar, Facultatea de drept, USM; **Sergiu Băieşu**, doctor în drept, conferenţiar universitar, Facultatea de drept, USM; **Nicolae Roşca**, doctor în drept, conferenţiar universitar, Facultatea de drept, USM; **Svetlana Filincova**, judecător CSJ; **Aurica US**, judecător JE Circumscripţie; **Renata Popescu**, judecător Cantemir; **Ludmila Holeviţcaia**, judecător Comrat; **Svetlana Melnic**, judecător Bălţi; **Anatolie Rusu**, vicepreşedintele Judecătoriei Edineţ; **Mihail Macar**, judecător CSJ; **Garri Bivol**, judecător Centru; **Mihai Tomiţa**, procuror Cahul; **Adrian Mircos**, procuror, şef adjunct interimar secţie, Procuratura Generală; **Eduard Florea**, procuror Făleşti.

Mult stimaţi omagiaţi, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere şi calde urări de sănătate. Apreciem străduinţa, devotamentul, abnegaţia, responsabilitatea cu care vă îndepliniţi obligaţiile astfel încît doar Dreptatea şi Adevărul să triumfe.

Vă dorim să aveţi parte de acum încolo doar de împliniri şi realizări care să vă întregească deplin fericirea.

La mulţi ani!

membrii Consiliului de administraţie al Uniunii Juriştilor, Echipa *Dreptul* şi *Revista Naţională de Drept*

Echipa redacţiei Vă adresează un Apel de unire şi sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteţi abonaţii noştri şi susţineţi ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor şi vom rămîne alături de Dvs.

Tot ce trebuie să ştii despre apa pe care o bei

Fără mîncare am putea rezista 40 de zile, dar fără apă, doar cinci. Hidratarea corpului este esenţială, aşa că află şi tu care e misterul lichidului care ne ţine în viaţă.

Specialiştii spun că în fiecare zi trebuie să consumăm cel puţin 1,5 litri de apă. Dacă bem mai puţin de atît, corpul se deshidratează, mai ales dacă obişnuim să consumăm şi cafea, cola, ceai negru sau alcool.

E sănătoasă apa minerală?

Da, aceasta oferă organismului substanţe minerale vitale, cu atît mai importante pentru organism, cu cît corpul transpiră. Între apa minerală plată şi cea carbogazoasă nu sînt diferenţe mari, ci mai mult diferenţe de gust. Doar persoanele cu un stomac sensibil trebuie să evite consumul apei minerale carbogazoase. În orice caz, lipsa apei din organism scade randamentul muncii şi dă o stare de oboseală şi slăbiciune. Fiecare apă minerală are o compoziţie proprie de minerale, de aceea este bine să acorzi atenţie acestei compoziţii cînd te hotărăşti pentru un sortiment sau altul de apă.

Atenţie la sodiu!

În cazul bebeluşilor şi al persoanelor hipertensive trebuie ţinut cont de cantitatea de sodiu din apă. Dacă se dă bebeluşilor apă minerală, aceasta trebuie să nu conţină mai mult de 20 mg sodiu la litru de apă. Acelaşi lucru se recomandă şi persoanelor cu hipertensiune.

Pro şi contra apei de la robinet

În majoritatea zonelor din ţară apa de la robinet este de calitate, însă conţine foarte puţine minerale. Dacă este transportată prin conducte vechi, atunci trebuie lăsată să curgă mai mult înainte de a fi băută sau folosită pentru ceai sau cafea. Util poate fi şi un filtru de apă care reţine bacteriile, paraziţii şi substanţele toxice, dar nu şi substanţele minerale.

Calculează-ţi necesarul de apă

Pentru a calcula exact de cîtă apă ai nevoie pe zi, înmulţeşte cu 40 ml greutatea ta în kilograme. De exemplu, dacă ai 65 kg, necesarul tău de apă este 65x40ml = 2600 ml. Necesarul de lichide poate fi completat şi cu ceai de fructe sau de plante.

CALEIDOSCOP

Apa unui lac din Texas s-a transformat în sînge

Locuitorii din Texas, SUA, sînt tare speriaţi că vine sfîrşitul lumii, după ce lacul OC Fisher a devenit roşu peste noapte, de parcă ar fi umplut cu sînge.

După ce oamenii au început să vină cu teorii terifiante, cum că apocalipsa începe să-şi arate semnele, cercetătorii au confirmat informaţia: da, e vorba despre apocalipsă, dar nu aşa cum se crede. Potrivit Fox News, a venit deja sfîrşitul lumii pentru vietăţile care trăiau în lacul OC Fisher şi pentru sporturile acvatice. Dar în rest, lumea este în siguranţă. Schimbarea culorii apei din străvezie în roşie ca sîngele a avut loc din cauza unei bacterii – Chromatiaceae bacteria, care s-a înmulţit peste măsură în lac.

Pe de altă parte, Paul Begley, un preot din Indiana care a văzut un filmuleţ cu lacul, pe Internet, e convins că schimbarea culorii apei este un semn al sfîrşitului lumii.

Operaţia ce a făcut-o să rîdă mereu

O operaţie de înlăturare a unei tumori la creer, a făcut schimbări radicale în viaţa unei copile de 7 ani, Enna Stevens. Deja de o lună fetiţa, nu se poate opri din rîs.

Fetiţa, a fost operată la spitalul Reginei Victoria, din Newcastle, după ce medicii, i-au pus diagnosticul „cancer". Enna, va fi nevoită să treacă un curs de 16 luni de radio şi chimioterapie. Chirurgii, au dat o garanţie de 80 la sută că, cancerul nu se întoarce.

Cu toate acestea, după intervenţia chirurgicală, au apărut tulburări neurologice cauzate de afectarea nervilor. Această condiţie, apare la circa 5% din persoanele care au suferit o intervenţie chirurgicală la creer, în rezultatul căreia, ei nu mai sînt în stare să-şi controleze emoţiile.

În marea majoritate a cazurilor, pacienţii se simt bolnavi şi suferă de depresie.

În cazul lui Enna Stevens, totul este invers, ea poate să rîdă 15 minute, fără întrerupere, medicii sînt pur şi simplu uimiţi de acest caz.

Potrivit părinţilor, acest neobişnuit efect, provocat de operaţie, i-a ajutat să treacă mai uşor durerea.

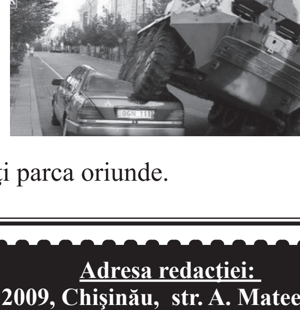
Medicii, au dat garanţii că acest efect, va trece neapărat şi fetiţa, îşi va putea controla emoţiile.

Ghinion: Şi-a prins capul între uşile autobuzului

O femeie de origine asiatică a avut parte de un episod nu tocmai plăcut. Ea şi-a prins capul între uşile autobuzului.

Fotografiile cu femeia care şi-a prins capul în uşile autobuzului au făcut înconjurul Internetului. Mai mult, a fost desemnată cea mai ghinionistă femeie a anului.

Vezi ce păţeşti în Vilnius dacă îţi parchezi ilegal maşina

A strivit cu blindatul cîteva maşini în speranţa că îi va disciplina pe şoferii care parchează neregulamentar.

Primarul oraşului Vilnius a început o adevărată luptă cu numărul mare de parcări ilegale. Potrivit edilului, dacă ai mulţi bani, nu înseamnă că poţi parca oriunde.

Cei care folosesc Internet Explorer au IQ-ul sub medie

Ultimul studiu din domeniul Internetului, efectuat de compania AptiQuant din Vancouver, determină nivelul de inteligenţă al utilizatorilor de Internet în funcţie de browserul pe care îl folosesc. „Batălia" se dă între Internet Explorer 6, care se află la coada clasamentului şi Opera.

Totul a început după ce compania a postat un test IQ pe site-ul său, apoi a centralizat răspunsurile în funcţie de browserul de Internet folosit de fiecare din cei peste 100 000 de utilizatori în parte.

Rezultatele obţinute arată ca utilizatorii Chrome, Firefox şi Safari au un IQ asemănător (în jur de 110), în timp ce utilizatorii browserului Opera şi Camino ar fi cei mai inteligenţi (în jur de 130). Cît despre cei care folosesc browserul Internet Explorer, aceştia ar avea un nivel de inteligenţă sub medie (sub 100).

„Nu am fost foarte surprinşi cînd am văzut rezultatele", a declarat fondatorul AptiQuant, Leonard Howard.

Acesta a explicat diferenţa de inteligenţă prin cazuri concrete. „Internet Explorer este un browser preinstalat, în timp ce Opera sau Camino reprezintă noul şi dorinţa de a experimenta lucruri noi. Reticenţa de a explora şi încerca noi orizonturi trădează o anumită plafonare, astfel încît, persoanele inteligente sînt mai susceptibile în a încerca alte browsere, în afara celor predefinite", a completat fondatorul companiei ce a realizat studiul.

Leonard Howard compară această ipoteză cu consumul de droguri. „Persoanele cu un IQ mai ridicat sînt mai tentate de droguri, tocmai din această determinare de explorare şi continuă căutare de experienţe", a punctat fondatorul AptiQuant.

FONDATORI:
Universitatea de Stat din Moldova
Universitatea de Studii Politice şi Economice Europene „Constantin Stere" din Moldova
Uniunea Juriştilor din Moldova

Redactor-şef: Gheorghe AVORNIC
Reporteri: Irina BUREA, Lilia DUMINICA,
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Corina BERZOI
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacţiei: MD 2009, Chişinău, str. A. Mateevici, 60, bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din str. Bănulescu-Bodoni. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641. BC Banca Socială. BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacţiei. Redacţia nu corespondează cu cititorii, materialele autorilor nu se recenzează şi nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia USM.
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 33sp